

هوالشافی
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
دانشکده داروسازی و علوم داروئی
گروه داروسازی بالینی و خدمات داروئی

داروشناسی بالینی ویژه نوزادان

برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد پرستاری نوزادان

شناسنامه درس

نام درس: Neonatal Care Pharmacotherapy	نیم‌سال: دوم ۹۵ - ۹۴	گروه آموزشی: داروسازی بالینی و خدمات داروئی
شماره درس: ۳۱۸۵۰۰	دانشجویان: دوره کارشناسی ارشد رشته پرستاری نوزادان	زمان برگزاری: دوشنبه‌ها ۱۲-۱۰ (نظری) و ۱۶-۱۴ (عملی)
نوع درس: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی)	پیش‌نیاز: پاتوفیزیولوژی نوزادان	محل برگزاری: اتاق شورای گروه (روبروی دفتر آموزش دانشکده)
مسئول درس: دکتر شیرین سادات بدری	شماره تماس دفتر: ۳۷۹۲۷۰۶۸	پست الکترونیک: badri@pharm.mui.ac.ir
مدرسین: دکتر سبزوئی، دکتر فرسائی، دکتر علامه، دکتر مقدس، دکتر سلطانی، دکتر بدری		

دیدگاه:

داروها هنوز در طب مدرن (Allopathic Medicine) جایگاه خاص و ویژه خود را در بین رژیم‌های موجود برای پیشگیری، درمان و بازتوانی آحاد جامعه داشته و استفاده کلیدی از آنها در عرصه‌های مختلف ارائه خدمات سلامت، غیر قابل انکار است. در این بین نقش پرستاران حرفه‌ای و با تحصیلات تخصصی دانشگاهی در بهینه‌سازی انجام مراقبت‌های دارویی و همکاری با پزشک و دیگر اعضای کادر درمانی همواره مورد توجه و تقدیر تدبیرکنندگان مسئول در حفظ سلامت جامعه می‌باشد. نوزادان و اطفال به دلیل شرایط خاص و استثنائی خود در سال‌های اول حیات، به‌عنوان یک جمعیت خاص در دستورالعمل‌های استاندارد دارودرمانی بیماری در نظر گرفته شده و تفاوت‌های فارماکوکینتیکی آنها منجر به تنظیم و برنامه‌ریزی دستورالعمل‌های درمانی حتی جداگانه از کودکان سنین بالاتر نیز گردیده و شاید به‌همین دلیل نیز متصدیان امر در شورای عالی برنامه‌ریزی مفاد درسی و آموزشی در وزارت متبوع، نسبت به تمهید یک درس مستقل و جداگانه (علاوه بر کلاس‌های قبلی داروشناسی در مقطع کارشناسی) برای آموزش مراقبت‌های دارویی لازم برای دانشجویان علاقه‌مند و دوره‌دیده آکادمیک این رشته تحت عنوان داروشناسی بالینی ویژه نوزادان و اطفال اقدام نموده‌اند.

هدف کلی درس:

- آشنا نمودن کاربردی دانشجویان با مبانی دارودرمانی در نوزادان و اطفال و عوامل مؤثر بر ایمنی تجویز و مصرف داروها در این جمعیت.

نحوه آموزش محتوای درس:

- محتوای آموزشی نظری این درس از طریق ارائه یک سمینار اولیه توسط استاد در هر جلسه و سپس بررسی مقالات مرتبط توسط دانشجویان، با راهنمایی استاد با هدف توانمندسازی عملی و کاربردی دانشجویان می‌باشد.
- محتوای آموزشی عملی این درس با حضور دانشجو در داروخانه آموزشی مدل در دانشکده و حضور در بخش دارویی بیمارستان آموزشی برای دو جلسه ۴ ساعته، تحت نظر مدرسین به‌صورت عملی اجرا خواهد شد.

برونداد آموزشی:

انتظار می‌رود که دانشجو پس از اتمام این درس دارای:

- دانش کافی از مفاهیم تفکر اولیه فارماکوترپی و فارماکوکینتیک بالینی در نوزادان و اطفال باشد.
- دانش کافی از مفاهیم تفکر داروشناسانه در خصوص شاخص‌های اثرگذار بر ایمنی تجویز و مصرف دارو در نوزادان و اطفال باشد.
- دانش کافی در خصوص داروهای مورد استفاده در بخش ویژه نوزادان و اطفال و ذکر خصوصیات اجزای آنها باشد.
- توانائی تحلیل مفهومی داده‌ها، روش‌ها و نتایج مقالات حاصل از مطالعات فارماکوترپی نوزادان و اطفال باشد.

منبع درسی اصلی جهت تدریس:

- **Neonatal and Pediatric Pharmacology: Principles in Practice, 4th edition.**
Yaffe, SJ; Aranda, JV. Lippencott, Williams & Wilkins, 2011

منابع کمکی جهت مطالعه دانشجویان:

- **Neofax®**, Young, Thomas E; Barry, Mangum. Montvale, NJ: Thomson, 2011.

دیگر منابع و مقالات که در طی کلاس به دانشجویان ارائه می‌شود، از جمله منابع لازم برای مطالعه و مورد استفاده در آزمون‌های ارزشیابی درسی خواهند بود.

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

- هر دانشجو موظف است حداکثر تا نیمه اسفندماه نسبت به تعیین موضوع سمینار دارویی ۱۵ دقیقه‌ای خود با راهنمایی مدرسین درس (شماره تلفن: دکتر بدری ۳۷۹۲۲۶۱۹؛ دکتر فرسائی ۳۷۹۲۲۶۱۸) اقدام و حداکثر تا یک‌ماه پس از تعیین موضوع مورد بحث، نسبت به ارائه مطلب خود در کلاس اقدام نماید. این جلسه ارائه سمینار مستقل از کارهای گروهی در حین کلاس بوده و حسب نوع ارائه و ارزشیابی به‌عمل آمده توسط استاد، حداکثر تا ده درصد نمره نهائی را تشکیل می‌دهد.
- در تمامی جلسات از مطالب درسی جلسه قبل (اعم از تدریس‌ها یا مقالاتی که در اختیار دانشجویان قرار گرفته است) و **جلسه اخیر** و مواردی که دانشجو ملزم به مطالعه یا پیگیری درک شفاف آنها از منابع بوده است، کوئیز کتبی و یا شفاهی اخذ شده که میزان تأثیر این فعالیت درسی دانشجویان در ارزشیابی نهائی حداکثر به میزان سی درصد (برای مجموعه کوئیزهای اخذ شده) خواهد بود.

مقررات برگزاری کلاس‌ها (مطالعه دقیق این قسمت به دانشجویان عزیز اکیداً توصیه می‌گردد!)

۱. کلاس‌های عملی (۰/۵ واحد از مجموع ۲ واحد) در سال ۱۳۹۵ در محل داروخانه‌های آموزشی دانشکده داروسازی برگزار خواهد شد. به دانشجویان عزیز توصیه می‌گردد که جهت هماهنگی برای برگزاری کلاس‌ها به جناب آقای دکتر سبزقبائی مراجعه نمایند.
۲. روش اصلی ارتباط خارج کلاسی استاد با دانشجو در این درس (علاوه بر ساعات پاسخ‌گویی و مشاوره با دانشجویان که بلافاصله بعد از کلاس است) از طریق پست الکترونیک دانشجویان می‌باشد و دانشجویان این دوره موظفند تا نسبت به بررسی صندوق پست الکترونیک خود حداقل برای روزی یکبار اقدام نمایند. هر محتوای آموزشی اعم از مقاله برای مطالعه دانشجویان و یا مطالب مؤثر در کوئیزهای اخذ شده در کلاس و همچنین هر نوع خبررسانی در مورد کلاس که به آدرس ای-میل دانشجویان ارسال شود، به منزله ابلاغ رسمی آموزشی تلقی شده و عدم ملاحظه آن توسط دانشجو، مسموع نمی‌باشد؛ در صورتی که دانشجویان درس مایل به مکاتبه با استادشان باشند، لازم است در قسمت عنوان ای-میل عبارت NICU94 (بدون فاصله) را حتماً قید نمایند.
۳. انتظار می‌رود تا دانشجویان محترم حتماً قبل از کلاس درس نسبت به مطالعه محتوای آموزشی ارسال شده برای آنها اقدام کنند. منبع محتوای علمی برای کوئیزهای کلاسی، مطالب درس جلسه قبل و مطالب ارسالی به آدرس ای-میل دانشجویان می‌باشد.
۴. در هر جلسه حضور و غیاب انجام شده و هر غیبت کلاسی (صرفنظر از علت آن) با کسر یک نمره و دیرآمدگی (ورود به کلاس درس پس از ساعت مقرر شروع کلاس و به‌هر دلیل) با کسر نیم نمره از نمره نهائی به ازای هر جلسه همراه خواهد بود. ضمناً از کلیه عزیزان صمیمانه درخواست می‌شود که در حین کلاس با رعایت نظم و انضباط در برگزاری هر چه بهتر کلاس همکاری نموده و در عین حال عدم رعایت این نکته در ارزشیابی نهائی آنها به نحو مؤثری لحاظ خواهد شد.
۵. کلیه مقالات و مطالب کمک‌آموزشی که در کلاس معرفی شده و یا در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد، جزو سرفصل‌های درسی بوده و در امتحانات از آن مطالب نیز استفاده خواهد شد. لذا به عزیزان دانشجو اکیداً توصیه می‌گردد که جهت درک صحیح و کامل مطالب، علاوه بر مذاقه در توضیحات کلاسی استاد درس (که صرفاً جهت آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم اساسی است)، با مدیریت بر زمان در طول نیمسال تحصیلی از مطالب منابع معرفی شده بهره‌مند گردند. مطالبی که در کلاس درس از منابع درسی اصلی (یا مورد معرفی استاد در هر جلسه) برای دانشجویان مطرح می‌شود (و به‌دلیل محدودیت زمانی مورد بحث شفاهی قرار نمی‌گیرند)، عیناً جزو مطالب درسی بوده و دانشجویان محترم موظف به مطالعه کامل آنها هستند.

عناوین و تاریخ برگزاری کلاس‌های نظری (۱/۵ واحد) درس داروشناسی بالینی ویژه نوزادان و اطفال

ردیف	عنوان کلاس درس	مدرس	تاریخ
۱	معرفی طرح درس، مقررات کلاس و نحوه ارزشیابی در طول ترم؛ اصول دارودرمانی نوزادان و اطفال	دکتر بدری	۹۴/۱۱/۱۲
۲	اصول فارماکوکینتیک بالینی در دارودرمانی نوزادان و اطفال	دکتر فرسائی	۹۴/۱۱/۱۹
۳	اصول فارماکولوژی بالینی (Principles of Clinical Pharmacology)	دکتر فرسائی	۹۴/۱۱/۲۶
۴	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: تجویز داروها در دوران شیردهی	دکتر بدری	۹۴/۱۲/۰۳
۵	داروشناسی بالینی درمان اختلالات آب و الکترولیت در مراقبت‌های پرستاری نوزادان و اطفال	دکتر فرسائی	۹۴/۱۲/۱۰
۶	کاربرد عملی Infants' formula در مراقبت‌های پرستاری نوزادان و اطفال	دکتر فرسائی	۹۴/۱۲/۱۷
۷	کاربرد عملی محلول‌های تغذیه وریدی در مراقبت‌های پرستاری نوزادان و اطفال (۱)	دکتر علامه	۹۴/۱۲/۲۴
۸	اصول محاسبات دارویی در مراقبت‌های پرستاری نوزادان و اطفال	دکتر علامه	۹۵/۰۱/۱۶
۹	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: داروهای CNS	دکتر علامه	۹۵/۰۱/۲۳
۱۰	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: داروهای قلبی-عروقی	دکتر مقدس	۹۵/۰۱/۳۰
۱۱	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: داروهای گوارشی	دکتر مقدس	۹۵/۰۲/۰۶
۱۲	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: داروهای تنفسی	دکتر مقدس	۹۵/۰۲/۱۳
۱۳	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: آنتی‌بیوتیک‌ها (۱)	دکتر سلطانی	۹۵/۰۲/۲۰
۱۴	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: آنتی‌بیوتیک‌ها (۲)	دکتر سلطانی	۹۵/۰۲/۲۷
۱۵	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: آنتی‌بیوتیک‌ها (۳)	دکتر سلطانی	۹۵/۰۳/۰۳
۱۶	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: مکمل‌ها	دکتر بدری	۹۵/۰۳/۱۰
۱۷	مراقبت‌های دارویی پرستاری و تجویز منطقی داروها: داروهای متفرقه	دکتر بدری	۹۵/۰۳/۱۷